

Til: Energi og miljøkomiteen

Fra NHO Byggenæringen

Oslo 10.10.24

Høringsnotat statsbudsjettet 2025

Et løft for energieffektivisering

Det er stort behov for økt krafttilgang for å kutte utslipp og for etablering av ny grønn industri og arbeidsplasser. Flere analyser peker på at vi kan ha et kraftunderskudd i Norge om bare få år. Strømprisutvalget til regjeringen peker på økt krafttilgang som et viktig grep for å unngå høye priser i Norge. Energieffektivisering er det billigste, raskeste og minst konfliktfylte tiltaket for økt krafttilgang.

Det er viktig for energipolitikken legitimitet at vi ikke bruker mer energi enn vi behøver. NHO Byggenæringen har derfor løftet fram energieffektivisering som vårt viktigste innspill for SB 2025.

Norge har et betydelig potensial for å kutte utslipp og bruke energiresursene mer effektivt. Byggenæringen er viktig for å realisere begge potensialene. I en krevende markedssituasjon for byggenæringen, vil tiltak for å redusere energibruk i bygg både skape aktivitet og bidra til positiv samfunnsutvikling.

Energikommisjonen anslø et potensial for energieffektivisering på 15-20 TWh innen 2030, varmpumper har et potensial på 6-11 TWh og solenergi ble anslått til 5-10 TWh. Dette er et potensial som i stor grad kan utløses i bygningsmassen, men det skjer ikke av seg selv. For å utløse dette potensialet trengs det nye støtteordninger, som har til formål å utløse kjente teknologier og løsninger. NTNU, SINTEF, Skanska og EBA har lagt frem en rapport som viser at det er behov for 4-5 mrd. kroner i støtte i året for å utløse 13 TWh i 2030. Det er energieffektivisering og lokal energiproduksjon som raskest kan bidra til å frigjøre kraft til det grønne skifte, og bidra til å forhindre et kraftunderskudd. NVE har gjort en analyse som viser at det er et lønnsomt energieffektiviseringspotensial på 13TWh. Potensial gjelder for småhus, leilighet og næringsbygg til en kostnad på 1 kr /kWh eller billigere. Det største sparepotensialet er i næringsbygg med 9 TWh.

I statsbudsjettet for 2024 ble det totalt sett bevilget om lag 3,5 mrd. kroner. Dette inkluderer energitilskuddsordningen til bedrifter (1,1 mrd) og Enovas omdisponering av midler (500 millioner) til yrkesbygg og borettslag. Vi mener dette statsbudsjettet for 2025 må opprettholde dette nivået.

Vi er svært skuffet over at det kuttes 1,1 mrd når energitilskuddsordningen til bedrifter fjernes, samt 300 millioner til husholdningene. Det betyr at den samlede støtten til energieffektivisering reduseres med 40%.

NHO Byggenæringen vil gi ros for at det i forslaget til statsbudsjett endelig kommer beskjed om at det skal gis betydelig støtte til husholdningene som kan brukes på effektive sparetiltak med kjent teknologi. Dette er et viktig forslag som vi har ønsket oss

Vi ber om at det lages forutsigbare støtteordninger. Satsningen som har vært så langt har vært preget av at ulike støtteordninger har kommet og gått. NHO byggenæringen mener innretningen på

støtteordningen til yrkesbygg og borettslag er god og at den kan videreføres til husholdningene. Da vil det gis støtte for kWh man sparer fremfor å definere hvilke tekniske løsninger det skal gis støtte til. En slik ordning vil åpne muligheter for mer kostnadseffektiv energisparing som f.eks. etterisolering, utskiftning av vinduer med mer. Uavhengig av innretning på støtteordningen er det avgjørende at Enovas støtteordninger gir utrulling av modne energieffektiviserings løsninger.

NHO ber Stortinget bevilge 1,4 mrd kroner målrettet til energieffektivisering i bolig og yrkesbygg, slik at bevilgningene blir tilsvarende fjorårets bevilgning.

Klimapartnerskap og mer sirkularitet i byggenæringen

Byggenæringen står midt i en viktig omstilling for å få til grønne løsninger og lavere utslipp. Vi er glade for at det har kommet inn midler i statsbudsjettet til et arbeid med bedre kunnskap og mer kompetanse om hvordan vi skal lykkes med å redusere klimagassutslipp i byggenæringen. Dette håper vi er en start på et viktig arbeid fremover. NHO Byggenæringen vil understreke at det er viktig med forutsigbarhet når det innføres nye krav, slik at bedriftene får tid til omstilling. I Danmark er det satt differensierte klimagasskrav i bygningsreglene, og det er laget en nedtrappingsplan som bedriftene kan forberede seg på.

Vi ber komiteen om å samle seg om følgende forslag:

Stortinget ber regjeringen i forbindelse med utarbeidelse av klimakrav i byggteknisk forskrift, også utarbeide en nedtrappingsplan som viser utslippsnivåene frem mot 2035

I dag blir brukte vinduer søppel i stedet for å bli nye byggematerialer. Det kastet 700 000 vindusruter hvert år, og vil øke betydelig fremover. Næringen ønsker at det kommer på plass et utvidet produsentansvar for vinduer.

Vi ber komiteen om å samle seg om følgende forslag:

Stortinget ber regjeringen snarest få på plass en forskriftsendring som sikrer innsamling og materialgjenvinning av alle isolerglassruter, og rapportere tilbake til Stortinget senest i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett i 2025.